

Crește rata creditelor bancare neperformante în zona euro, pe fondul încetării creditării

Numarul întreprinderilor și al gospodăriilor din zona euro care nu reușesc să ramburseze împrumuturile bancare va crește, potrivit primei ediții a raportului *EY European Bank Lending Economic Forecast*. Se preconizează că pierderile din credite vor crește până la un maxim al ultimilor cinci ani, de 3,9% în 2023, deși vor rămâne mai mici decât vârful de 8,4% înregistrat în 2013, în timpul crizei datoriilor din zona euro.

Creșterea numărului de credite neperformante se înscrie pe fondul încetării creșterii creditării, care va decelera la 2,9% în 2023, deoarece cererea de împrumuturi post-pandemie este suprimată de creșterea inflației și de impactul financiar al războiului din Ucraina.

Cu toate acestea, se preconizează revenirea creșterii la nivelul total al împrumuturilor bancare, până la o medie de 3,4% în următorii trei ani, înainte de a ajunge la 4% în 2025 - un nivel înregistrat ultima dată în 2020, când programele de împrumut au fost susținute de guvern în contextul pandemiei.

Omar Ali, EY EMEA Financial Services Leader: "Deși în următorii doi ani se vor înregistra rate de creștere a creditării mai reduse decât în perioada de vârf a pandemiei, perspectivele economice pentru sectorul bancar european sunt de un optimism prudent. Optimism pentru că cele mai grave efecte economice ale pandemiei COVID-19 par să fi trecut, iar redresarea progresa bine și prudentă ca urmare a tulburărilor geopolitice și a presiunilor asupra prețurilor. Acesta este un alt moment crucial în care instituțiile financiare și factorii de decizie politică trebuie să continue să se sprijine reciproc pentru a răspunde provocărilor viitoare."

Este probabil ca pierderile din credite să crească, dar de la niveluri istoric scăzute

Creditele neperformante în întreaga zonă euro, ca pondere din împrumuturile brute acordate întreprinderilor, au scăzut la un nivel minim al ultimilor 14 ani, de 2,2% în 2021 (față de 3,2% în 2019), în mare parte datorită menținerii ratelor negative ale dobânzilor și intervențiilor guvernamentale introduse pentru a sprijini veniturile gospodăriilor și ale întreprinderilor în timpul pandemiei.

Proгноza EY privind împrumuturile bancare europene prevede că pierderile din împrumuturi din zona euro vor crește cu 3,4% în 2022 și cu încă 3,9% în 2023, de la o medie de 2,4% în 2020 și 2021. Cu toate acestea, neplățile vor rămâne modeste în raport cu standardele istorice: pierderile au fost în medie de 6% în perioada 2012-2019 și au ajuns la 8,4% în 2013, în urma crizei datoriilor din zona euro. Imediat înainte de pandemie, pierderile din credite au fost în medie de 3,5% în perioada 2018-2019.

Apetitul mediului de afaceri de a se împrumuta este slăbit de incertitudinea geopolitică și de deținerile mari de numerar

Previziunile economice ale EY privind împrumuturile bancare europene prevăd o creștere a împrumuturilor nete acordate întreprinderilor din zona euro de 3,6% în 2022, înainte de a încetini la 2,3% în 2023. Aceasta se compară cu un maxim al ultimilor 12 ani, de 5,3%, înregistrat în primul an al pandemiei - puternic stimulat de sprijinul financiar guvernamental - și cu rate de creștere mult mai mici înainte de pandemie – o medie de 1,7% în 2018 și 2019.

Pe termen scurt, se preconizează o încetinire a creșterii creditării întreprinderilor în raport cu vârful pandemic, ca urmare a retragerii sprijinului guvernamental și al BCE, a presiunii asupra apetitului pentru investiții din cauza incertitudinii economice, ca urmare a războiului din Ucraina și a unei atenții sporite acordate îmbunătățirii bilanțurilor corporative. De asemenea, se preconizează ca cele 300 de miliarde de euro de dețineri de numerar "în exces" pe care firmele din zona euro le-au acumulat în timpul COVID-19 vor afecta cererea de creditare.

O altă piedică în calea creșterii creditării ar putea veni ca urmare a încheierii programului Operațiunea de refinanțare pe termen lung cu ținta precisă a BCE, care a permis bancilor să se împrumute la rate mai mici. Creșterea creditelor ipotecare va scădea față de ritmul record din 2021, dar rămâne puternică. Se preconizează ca împrumuturile ipotecare în întreaga zona euro vor crește în medie cu 3,9% între 2022 și 2024, în scădere de la 4,5% în 2020 și 5,2% în 2021.

Creditele ipotecare au înregistrat o performanță surprinzător de robustă în timpul pandemiei. În 2020, împrumuturile ipotecare în întreaga regiune au raportat cea mai mare rată din 2007, datorită ratelor foarte scăzute ale dobânzilor, creșterii prețurilor locuințelor, schimbării determinate de pandemie către munca la domiciliu și capacității unor cumpărători de a apela la economii neplanificate pentru a contribui la finanțarea depozitelor.

Cu toate acestea, perspectivele sunt mai puțin îmbucurătoare, pe măsura ce prețurile locuințelor continuă să crească, ratele dobânzilor par să crească, iar în unele economii din zona euro sunt introduse măsuri de reglementare pentru a răci piețele imobiliare încinse.

Presiunile legate de costul vieții au implicații mixte asupra creditului de consum

Stocul de credite de consum în întreaga zona euro a scăzut cu 0,4% în 2021, după ce în anul precedent scăzuse deja cu 2,7%. Acest lucru se compară cu o creștere de 5,6% în 2019, înainte de pandemie.

Proгноza economică a EY privind împrumuturile acordate de băncile europene preconizează creșterea creditului de consum cu 2,6% în acest an și cu încă 1,7% în 2023. Cu toate acestea, un număr semnificativ de gospodării vor putea apela la economiile acumulate în timpul pandemiei, ceea ce frânează cererea suplimentară de datorii negarantate.